

Mirno spite, bratje mili,
 Ki vas trud je tu moril;
 Tu počitek ste dobili,
 Ki vam svet ga ni delil. —

Tudi nas bo zagernila
 Kmali grobova temá,
 Zadnja želja dopolnila
 Upnega se bo sereá. —

P.

Novice.

S Koroškega. G. Ferd. Wigele, učitelj, je spisal v „*Stimmen aus Innerösterreich*“ (X. zvezek str. 615) pod naslovom: „*Dotation der Lehrer*“ postaven sostavek, v katerem slavnemu deželnemu zboru gorko govori na serce, in zahteva, da bi 1) vstanovila se sedanjemu času primerna učiteljska plača morda po izgledu sosednih držav; 2) da bi izboljšala se učiteljska plača — po deželi, kjer je mogoče, — z zemljišči, v mestih pa z denarjem; 3) da bi učitelje oprostili šolskega denarja in naredili, da bi dobivali svojo plačo iz srenjskih ali davkinih denarnic. — Ta g. Wigele-tov spis je gotovo enoglasna želja vseh učiteljev po vsem Slovenskem.

Iz Maribora. Pregovor pravi: „Enkrat vendar tudi solnce posije“. — Tako je pri nas. Skoro smo mislili, da ne bomo nič več imeli učiteljskega zbora. Naznanjen pa nam je bil na dan 2. vinotoka t. l. in sicer po preč. knezoškofijskem sklepu za mariborški, hočki in frauenhaimski okrog. Zavoljo slabega vremena se tega zbora ni ravno veliko učiteljev vdeležilo. Ob $\frac{1}{2}$ 10 ure pričeli so prečastiti korar gosp. Jožef Kostanjovec kot predsednik zbor z besedo. Vprašanji ste bile te le: 1) Ali je potrebno, da se učiteljstvo povzdiguje, in kako se to more doseči? 2) Kako more in mora učitelj pri berilnih vajah pobožni in čudoredni čut budit in pospeševati? — Obe vprašanji je pismeno po nemški pa dobro odgovoril neki izgledni učitelj. Odgovorila sta tudi dva podučitelja vsaki eno teh vprašanj; vendar izdelek prvega vprašanja ni bil vsem kaj všečen. — Želeti je, da bi se učiteljski zbori večkrat napravili in se jih vsaj bližnji učitelji bolje vdeleževali, kar smo ravno pogrešali.

Naša škofija hitro žaluje in se solzi kot uboga sirota o smerti preblagega očeta. Naj bi pobožni duh umerlega prečastitljivega škofa Slo m š e k a vedno budel pri svojih vernih ovčicah in prosil pri božjem sedežu za nas sirotne Slovence! Naj bi pa tudi božja previdnost nam poslala na škofov sedež pravega naslednika, kateri bi kakor mili Slo m š e k skerbel za naš dušni in telesni blagor! J. Dr. VI.

Z Iga. Približal se je čas, da se bodo tudi farne šole po deželi začele. Mnogo truda čaka vsakega učitelja; pa o tem molčim; omenim le nekaj, kar mnogim učiteljem in njihovemu stanu velike sitnosti napravlja. V šolah, kjer sta dva učitelja, je večidel v prvem

razredu dvakrat več učencov kakor v drugem in tretjem. To pa je zato, ker premalo učencov prestopa v višji razred. V šole po deželi učenci večidel le po zimi obilno hodijo; ko pa pride čas za pašo in drugo delo, večidel puščajo v nemar šolo in knjige. Drugo zimo se ti učenci zopet v šolo povernejo; spomladi pa zopet storé kakor prejšnje leto, in tako gre leto za letom. Zatega voljo tedaj katehet in učitelj le malo moreta opraviti s svojim šolskim podukom. Iz takih otrok ni čuda, da prirastejo mlačneži in nasprotniki šol. Take zanikerneže je pa treba kako siliti, post., ako se otroci ne pusté pred k sv. obhajilu, dokler ne hodijo redno v šolo. Ako pa to ne pomaga, je treba, da to reč gosposka prevzame in zanikerneže po postavi oestro svari in kaznuje. Kjer se pri takih okoliščinah tako ne ravna, ne more šola napredovati in učitelj zadovoljen biti. *Govekar.*

Iz Ljubljane. Presvitli cesar so za c. k. poglavarja na Kranjskem izvolili gospoda barona Janeza Schloissnigg-a, prejšnega poglavarja na Koroškem. Sliši se s Koroškega, da je ta gospod lepo podpiral ondotno ljudsko šolstvo. To je za nas prav veselo upanje! — 19. okt. je umrl Alfonz Vilhar, dijak v 6. razredu tukajšne gimnazije, nadepoln mladenec. Bog mu daj večni raj! — Nove „Slovenske slovnice“, ki jo izdeluje gosp. A. Janežič, c. k. realni učitelj v Celovcu, je ravnokar prišel na svetlo prvi oddelek, ki obsega slovensko glasoslovje in oblikoslovje do glagolske sprege. Cela slovnica bo obsegala naj manj 15 tiskanih pol in pride še v dveh oddelkih na svetlo. Cena ji je po bukvarnicah 1 gold. 30 kr. (za učence gymn. in realnih šol 1 gold. 15 kr.), za naročnike pa le 1 gold. (Za to izvrstno in potrebno delo nabira naročnike tudi vredništvo „Tovaršev“). — V tiskarnici in založbi g. J. R. Milic-a je prišla tudi ravnokar na dan slovenska „**Viseča pratika**“ (Wandkalender) za leto 1863, kakoršne še dozdaj nismo imeli. Prodaja jo g. J. Giontini in drugi bukvarji.

Premembe v učiteljskem stanu.

V ljubljanski škofi. 2. učiteljevo mesto v loški glavni šoli je podeljeno g. Jožefu Podobnik-u in 3. g. Lovretu Sadar-ju, učiteljema v ondotni šoli; kot podučitelj v to šolo pa pride g. Leopold Cvek, bivši namestni učitelj pri sv. Jakobu v Ljubljani. — G. Jožefu Čerin-u, učitelju v Dragatušu, je podeljena uč. orgl. in cerk. služba v Komendi, uč. orgl. in cerkv. služba v Dragatušu pa g. Francetu Klinar-ju, poduč. v Černomlju; g. Anton Jersinovec, poterj. priprav., pride pa za podučitelja v Černomelj. Zaterdag so postavljeni g. g.: Anton Hribar, kot učitelj v glavni ipavski šoli, Luka Knific in Jožef Eržen v černomeljski glavni šoli in Janez Cetelj v Gradu pri Blejskem jezeru. G. Matija Frank, učitelj v Dolenjem logu, je umrl. R. i. p.!

Odgovorni vrednik:
Andrej Praprotnik.

Natiskar in založnik:
Jož. Rudolf Milic.